קושי סמוך ללידה רחמנא טהריה אמר רב פפי *הנח מעת לעת דרבנן רב פפא אמר מידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד עליה ואבריה כבדין עליה הכא נמי ראשה ואבריה כבדין עליה בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא ראתה ואח"כ הוכר עוברה מהו כיון דבעידנא דחזאי לא הוכר עוברה *מטמיא או דלמא כיון דסמוך לה חזאי לא מטמיא א"ל מידי הוא טעמא אלא משום דראשה כבד עליה ואבריה כבדין עליה *בעידנא דחזאי אין ראשה כבד עליה ואין אבריה כבדין עליה בעא מיניה ההוא סבא מר' יוחנן הגיע עת וסתה בימי עבורה ולא בדקה מהו קא מיבעיא לי אליבא דמ"ד *וסתות דאורייתא מאי כיון דוסתות דאורייתא בעיא בדיקה או דלמא כיון דדמיה מסולקין לא בעיא בדיקה א"ל תניתוה *רבי מאיר אומר ג׳אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה שחרדה מסלקת את הדמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא חרדה והגיע וסתה ולא בדקה טמאה אלמא וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה דמיה מסולקין ולא בעיא בדיקה ד׳הכא נמי דמיה מסולקין ולא בעיא בדיקה: מניקה עד שתגמול וכו': ת"ר *מניקה שמת בנה בתוך עשרים וארבע חדש הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה לפיכך אם היתה מניקתו והולכת ארבע או חמש שנים דיה שעתה דברי ר"מ *רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אומרים ה׳דיין שעתן כל עשרים וארבע חדש לפיכך ו׳אם היתה מניקתו ארבע וחמש שנים מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה כשתמצא לומר לדברי ר"מ ז׳דם נעכר ונעשה חלב לדברי רבי יוסי ורבי יהודה ורבי שמעון *אבריה מתפרקין ואין נפשה חוזרת עד עשרים וארבע חדש °לפיכך דר"מ למה לי משום לפיכך דרבי יוסי ולפיכך דרבי יוסי למה לי מהו דתימא רבי יוסי תרתי אית ליה קמ"ל תניא נמי הכי *דם נעכר ונעשה חלב דברי ר"מ רבי יוסי אומר אבריה מתפרקין ואין נפשה חוזרת עליה עד עשרים וארבע חדש א"ר אלעאי מאי טעמא דר"מ דכתיב °מי יתן טהור מטמא לא אחד ורבנן א"ר יוחנן זו שכבת זרע שהוא טמא ואדם הנוצר ממנו טהור ור"א אומר *אלו מי הנדה ח׳שהמזה ומזין עליו טהור ונוגע טמא ומזה טהור והכתיב °ומזה מי הנדה יכבס בגדיו מאי מזה נוגע והכתיב מזה והכתיב נוגע ועוד מזה בעי כבוס ט׳נוגע לא בעי כבוס אלא מאי מזה נושא וליכתוב נושא י׳קמ"ל דעד דהוי כשיעור הזאה הניחא למ"ד *הזאה צריכה שיעור אלא למ"ד אין צריכה שיעור מאי איכא למימר אפילו למ"ד אינה צריכה שיעור °ה"מ אגבא דגברא אבל במנא בעינא שיעור *כדתנן °כמה יהיו במים ויהא בהן כדי הזאה כדי שיטבול ראשי גבעולין ויזה והיינו דאמר שלמה °אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני: איזו היא זקנה כל שעברו עליה שלש עונות [סמוך לזקנתה]: היכי דמי סמוך לזקנתה אמר רב יהודה כל שחברותיה אומרות עליה זקנה היא *ורבי שמעון אומר

כל

איוב יד

במדבר יט

קהלת ז

[יומא יד.]

קושי סמוך ללידה. שלא שפעה בימתים ודם הקושי מחמת הולד הוא בא: רחמנא טהריה. מזיבה בתוך י"א יום כפרק בנות כותים (לקמן לו:): אמר רב פפי. אין והאי דלאו לידה היא אבל לענין דיה שעתה משיב ולד דמעת לעת דרבנן: רב פפא אמר. אף על גב דלאו ולד הוא אפילו הכי דיה שעתה דטעמא דמעוברת דיה שעתה משום דראשה ואבריה כבדין מחמת עולי ולפיכך דמיה מסולקין הלכך בהריון של רוח נמי ראשה ואבריה כבדין: ואח"כ הוכר עוברה. סמוך לראייתה מיד: וסתות דאורייתא. אותה בדיקה שהצריכוה לאשה להבדק בשעת וסתה דבר תורה הוא הלכה למשה מסיני דאורח בזמנו בא ואם בא יום וסתה ולא בדקה מחזקינן לה טמאה לקמן בפרק כל היד (דף טו.) וקא מבעיא לן אם לא בדקה ביום וסתה בימי עיבורה מהו: אם היתה במחבא. מחמת פחד כרכום(א) או ליסטין: ה"ג אלמא וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה כו': ה"ג. במעוברת הואיל ודמיה מסולקין טהורה: ומטמאה מעת לעת. שאין הדבר תלוי אלא בהנקת התינוק לפי שהדם נעכר ונעשה חלב וכיון שמת חוזר הדם לקדמותו: לפיכך. כיון דבינוקת תליא מילתא אם היתה מניקתו כו': דיה שעתה. אע"פ שמת שאין הטעם תלוי בינקת הולד אלא מתוך צער לידה אבריה מתפרקין ודמה מסתלק ואינו חוזר עד כ"ד חדש הלכך לא שנא מת לא שנא חי: לפיכך. כיון דלאו בתינוק תליא מילתא אם היתה מניקתו כו' שהרי לסוף כ"ד חדש חוזר הדם: נפשה. דמה: למה לי. כיון דאמר הרי היא ככל הנשים אלמא בתינוק תליא מילתא פשיטא דאם מניקתו לעולם דדיה שעתה: מהו דתימא רבי יוסי תרתי אית ליה. דם נעכר ואבריה מתפרקין והיכא דמת בתוך כ"ד חדש דיה שעתה משום דעדיין לא חזר דמה והיכא דמניקתו חמש שנים נמי דיה שעתה אף על פי שחזר נפשה לסוף כ"ד חדש. הנקת תינוק עוכרת לדם ועושה חלב: קמ"ל. לפיכך דדוקא קאמר רבי יוסי שאין הטעם תלוי אלא בפירוק אברים בין יונק בין שאינו יונק דיה שעתה כ"ד חדש לא פחות ולא יותר אבל לפיכך דר"מ לא אצטריך דלר"מ אין סילוק דמים תוך כ"ד חדש טפי מלאחר כ"ד חדש דלאו יש סילוק אמאי אמרינן דכי מת תוך כ"ד חדש מטמאה מעת לעת וכיון דאין סילוק אין חזרה והלכך כי מניקתו לעולם על כרחך דיה שעתה: מ"ט דר"מ. כלומר מנ"ל לר"מ דדם נעכר ונעשה חלב: טהור מטמא. חלב מדם: לא אחד. בתמיה. כלומר יחידו של עולם: ורבנן אמר רבי יוחנן. כלומר ורבנן האי קרא מאי עבדי ליה לכדרבי יוחנן כו': ועוד נוגע לא בעי כבוס. דכתיב ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנוגע במי הנדה יטמא עד הערב: הניחא למאן דאמר כו'. פלוגתא היא במסכת זבחים בפ' כל הזבחים שנתערבו (דף פ.): כדי שיטבול ראשי גבעולין. של אזוב ולא (ב)שיספוג נקיטם: אמרתי אחכמה. בטעם זה למה מזה ומזין עליו טהור ונוגע טמא והיא רחוקה ממני:

ימי

קושי סמוך ללידה רחמנא טהריה. וא"ת דבפרק בנות כותים (לקמן לו:) *אמר דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ופריך ונימא דמה מחמת עצמה ולא מחמת אונס ומשני מסתבר אי בולד שכן יש לו טהרה אחרי כן מה שאין כן באונס והשתא והא בלידת רוח אין טהרה ויש לומר *דפריך אותו בעיא אימא דקאמר התם ולד אין לך אונס גדול מזה:

אי נמי הואיל והיכא לידה דיש טהרה אחרי כן היכא לאוקמיה קרא בכל שאין לידה אפילו בלידת רוח שאין טהרה אחרי כן בכסיל שאינו מרוקם אע"ג דאין טהרה אלא בכסיל מרוקם. גליון:

הא ליכא חרדה ולא בדקה טמאה אלמא וסתות דאורייתא. [כי הגיע שעת וסתה] וא"ת ודלמא לעולם וסתות דרבנן ומיירי דהשתא בדקה עצמה ומצאה טמאה וכי איכא חרדה טהורה למפרע ולא מטמאינן אלא משעה שמצאה טמאה והלך הא ליכא חרדה ובדקה אחרי כן ומצאה טמאה טמאה משעת וסתה דהכי אמרינן פרק כל היד (לקמן דף טו.) למ"ד וסתות דרבנן [בדקה אחרי כן] ומצאה טמאה טמאה טהורה טהורה ולמ"ד וסתות דאורייתא אפילו בדקה ומצאה טהור טמא דאורח בזמנו בא *וי"ל דסמיך אריש דהאי פ' בנות כותים (לקמן לט.) הגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה אלמא וסתות דאורייתא ומיהו קשה דבפרק כל היד (שם דף טו.) מוכח מהכא דסבר רבי מאיר וסתות דאורייתא והיכא מאן דלא מפרש (ג) התם רישא כר' מאיר ואם כן דלמא ר"מ פליג ארישא) וי"ל דדייק מדקתני מסלקת הדמים משמע הדמים הדופים בה והמבוררים לבא אלמא וסתות דאורייתא: **לפיכך** דרבי מאיר למה לי. השתא לא בעי לשנויי [מהו דתימא] דתרתי בעי רבי מאיר קמ"ל לפיכך דבחד סגי דאין סברא שלא תהא מסולקת בדמים אלא ע"י שני דברים אבל על ר' יוסי ס"ד שתהא מסולקת באחד מב' דברים או בזה או בזה: **ונוגע** טמא. וא"ת והלא מזין עליו נמי בעי טבילה והערב שמש כמו נוגע וי"ל דמ"מ הוי חדוש שזה בא לו טומאה על ידי הזאה וזה בא לו טהרה ע"י הזאה א"נ במטהר שמזין עליו במגע קאמר הכא וכרבנן דפ"ק דיומא (דף יד.) דהזאה טהור שנפל עליו הזאה טמאתו דברי רבי עקיבא ורבנן אמרי ק"ו על הטמא טהור על הטהור לא כ"ש: **מאי** מזה טמא. וא"ת ומנ"ל לאפוקי קרא ממשמעותיה וי"ל מדכתיב והזה הטהור על הטמא משמע שהוא טהור לעולם ואע"ג דדרשינן כמו (ביומא דף מג:) הטהור מכלל שהוא טמא לימד על טבול יום שטהור בפרה תרתי ש"מ: [ה"נ א"נ כיון דצריך מזה הוא טבע סברא הוא דטהור*) (כת' מזין עליו)ע"כ ורוחק (א"נ): **נוגע** וטעה דטמא הייט בתגס אבל כדי להזות על הטמא לא: **ועוד** מזה בעי כבוס. בפ' יוצא דופן (לקמן דף מג:) מפרש מה שמקשים על זה מגבלת בהמה טמאה:

*) צריך עיון וכעס

כל

עין משפט נר מצוה

[illegible]

תוספי הרא"ש

קושי סמוך ללידה רחמנא טהריה.

[illegible]

[לעיל ג. לקמן טז.]

[לקמן טו. טז.]

לקמן לט. [ודף טז.]

[תוספתא רפ"ב פ"ש הכא]

[בתוספתא לא מזכר ר' יהודה אלא רק ר' יוסי א' שמעון אומרים וכו']

[בכורות ו:]

[בכורות שם]

[יומא יד. זבחים פ. צג.]

יומא יד. פרה פי"ב מ"ס

[ג"ל ור"ש בן לקיש אומר וכ"ב בס"ד ג"ז ס' קסה בס"ק פה וכ"ה בהי"ם הארוך]

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אם היתה וכו' כרכום נ"ב פירוש בכתובות דף כז ופירושו פלגי: (ב) ד"ה כדי שיטבול וכו' שיספוג נ"ב פ"ק כל היד דף יז ע"ב: (ג) תוס' ד"ה הא וכו' מאן דלא מפרש התם נ"ב שם בדף לט:

גליון הש"ס

[illegible]

ישראל שיפרש משיחותיהן שנה אחת סמוך לוסתן כשהיא מעוברת אין צריך . ואפי' בשעת וסתן אמרינן הבא דלא בעיא בדיקה . והא דתנן לקמן אע"פ שאמרו דיין שעתן צריכה להיות בודקת אבתולה וזקנה קאי ולא אמשיברות כדאמר ר' יוחנן עלה דההיא אבל בשניה מטמאה מעת לעת א"נ יש לחלק בין בדיקת שחרית וערבית דאחמירו ביה רבנן; מפי מבשאר בדיקות והא דאמרינן בסוף אלו דברים גבי אשתו נדה בעל חייב יבמתו נדה בעל פטור ופריך מאי שנא יבמתו דקא עביד מצוה . אשתו נמי קא עביד מצוה . ומשני באשתו מעוברת . ופריך והא איכא מצות עונה ומשני בסמוך לוסתה לאו אאשתו מעוברת קאי . אלא שינויא אחרינא הוא ולא קאי אמעוברת : לפיכך דר' מאיר למה לי . ולא מסתבר למימר דס"ד דאין דייה שעתה אלא היכא דאיכא תרתי דוקא תוך כ"ד חודש ומניקה דמשמע דהכא בחד סגי ואתו בדברי ר' יוסי איכא למימר הס"ד דתרתי אית ליה לקולא . אבל לחומרא לא צריך שהוא פשיטא דלא צריך : מי יתן טהור מטמא לא אחד . פי' דם הנדה שהוא טמא אם היה יוצא לחוץ נעשה טהור כשנעשה חלב . ורש"י פי' [illegible] לפרושי לענין איסור שיורים שהיו אסור נעשה חלב ומותר . ודם מהלכי שהים מותר : שהמזה ומזין עליו טהור . וא"ת מאי טהרות יש במזין עליו מפני שבנתא תרווייהו בעו טבילה והערב שמש . דטמא מת אחר הזאתו בעי

מוסף רש"י וסתות דאורייתא. הלכה למשה מסיני דמחזקינן לה כנוטמאת ספק (לקמן טו.) הא דקיי"ל דבעי בדיקה בשעת וסתה, דאורייתא היא, דאם לא בדקה טמאה, ואפילו בדקה אחר זמן ומצאתה טהורה, דאורח בזמנו בא ודם הוא אלא ונפל לקרקע (לקמן טז.). במחבא. מחמת פחד לסטים וכולשת (לקמן טז. וכפירש"י לט.). טהורה. אם בדקה אחרי כן ומצאתה טהורה ולא אמר אורח בזמנו בא, שחרדה מסלקת את הדמים (סוטה כ:). דם נעכר. דם נדות נעכר מחמת הלידה (בכורות ו:). אבריה מתפרקין. מחמת הלידה, ואין נפשה חוזרת. אין דמה חוזר עליה עד עשרים וארבעה חדש, ולפיכך מניקה אינה רואה דם נדה, ולאו משום דדם נעשה חלב (שם). שהמזה כו' טהור. דדריש הכי והזה הטהור, אף לאמר שהזה קראו טהור (יומא יד.). כדי שיטבול ראשי גבעולין ויזה. כלומר כדי שיטבלם כאן טבילה שיהא בה להזות ממנה (שם יד:).